

A kukoricaszilázs fedéstechnológiája

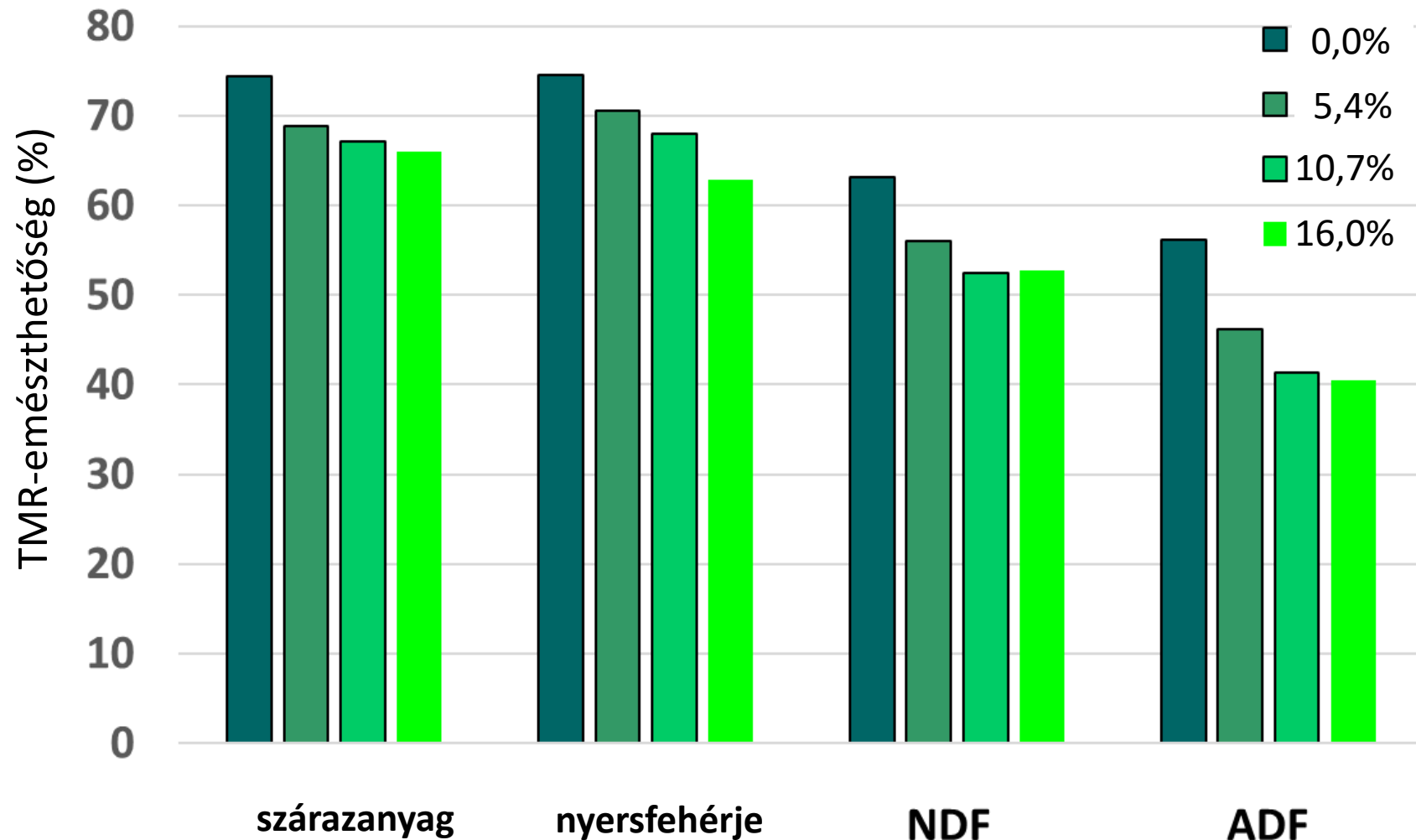
María Estela Uriarte Archundia, PhD

2024. június

Whitlock és mtsai., 2000

Már 5% (sza.) romlott szilázst tartalmazó takarmányadag etetése is káros az állatállományra nézve

Hatékony szilázsfedés

1. Idő

2. Technika

3. Felhasznált anyag

1. Idő

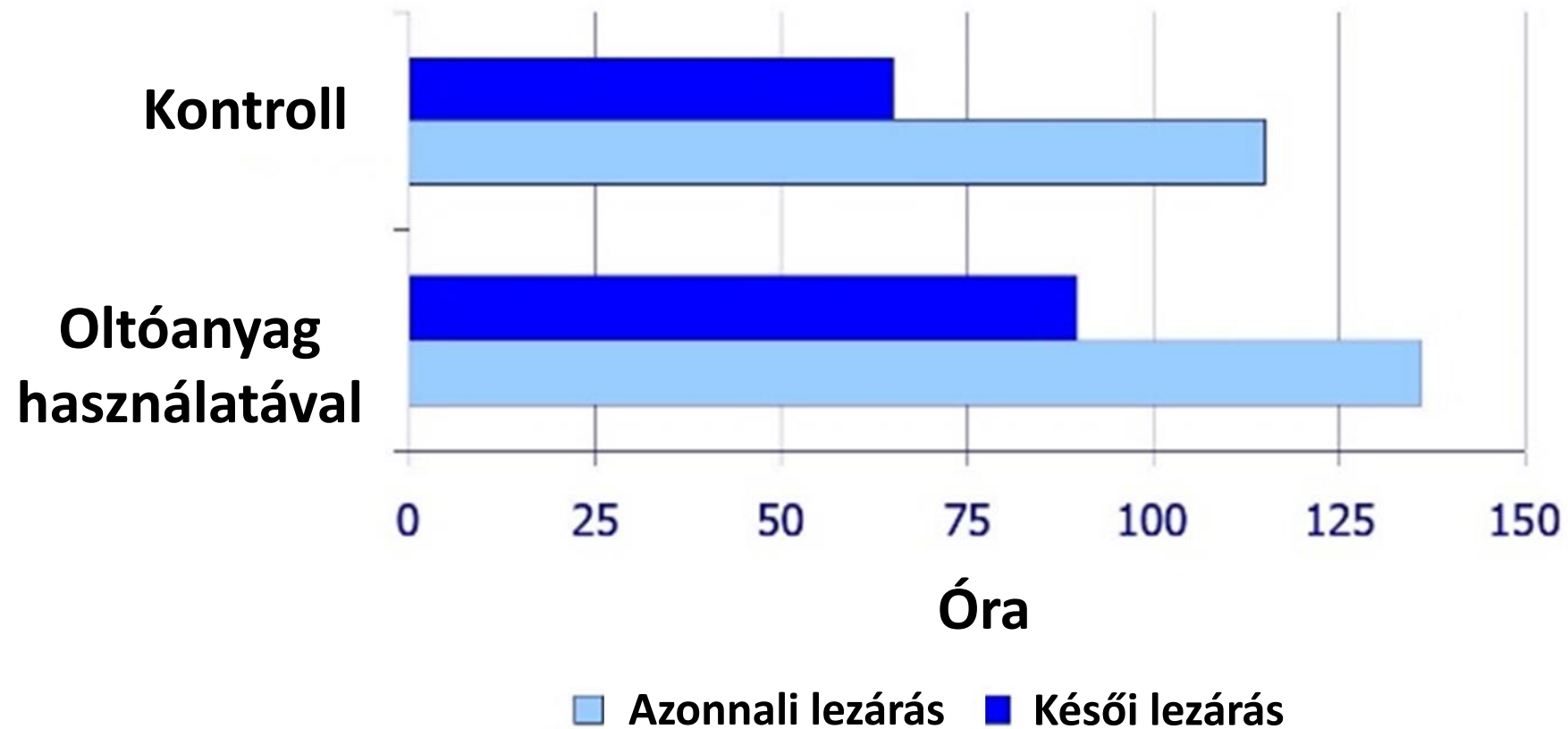
- A silózást követően le kell fedni a szilázst, hogy megakadályozzuk a levegőnek való kitettségét
- A takarást a lehető leghamarabb (24 órán belül) el kell végezni

7 20:54

A késői (24 órán túli) lefedés hatása a kukoricaszilázs aerob stabilitására

2. Technika

1. A takarófóliák megfelelő rögzítése

- a silóalapanyaghoz
- a siló falához (a fólia silófalhoz illesztése)
- a silódepó aljához (a fólia talajfelülethez illesztése 1,0-1,5 m-en)
- A fólia illesztései (1,0-1,5 m-es átfedéssel)
- lyukak/hasadások a fólián

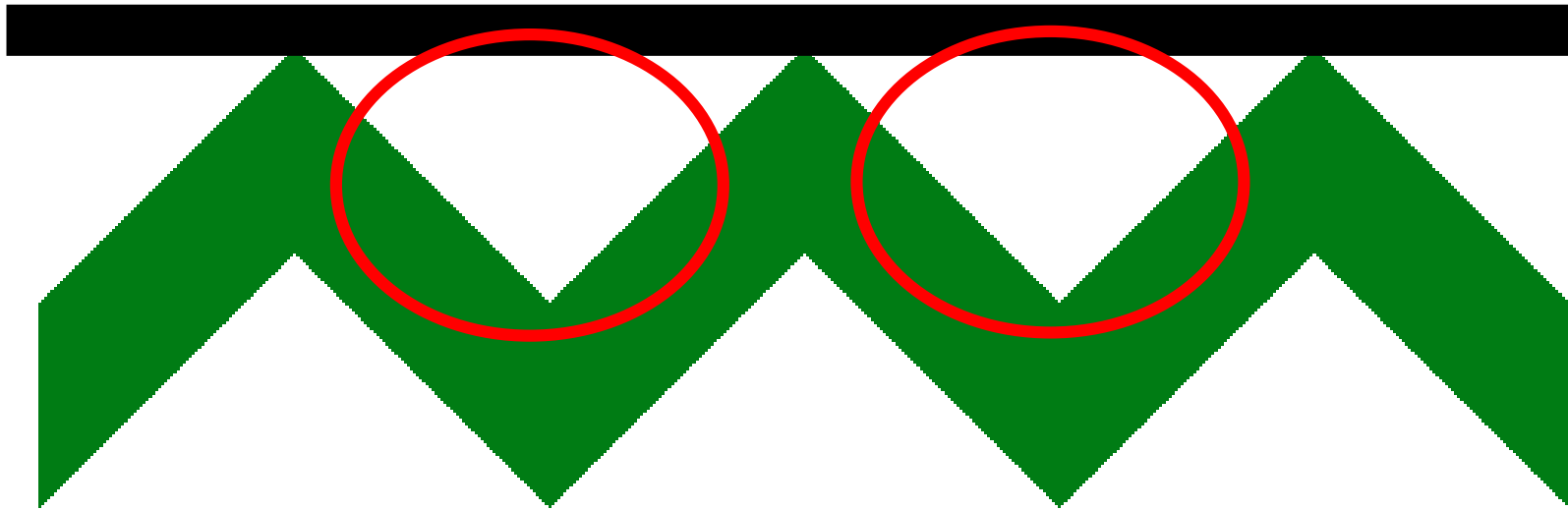
2. Súlyok alkalmazása a fólia fixálására

- A silótetőt fedő takarófóliát egyenletesen kell rögzíteni, hogy a fólia mindenütt érintkezzen a szilázssal
- Fixálásra használható súlyok: gumiabroncsok, gumiabroncsszeletek (levágott oldalfalak), kavicszsákok, laza talaj-/homok-/kavicsréteg és szerves anyagok
- Ponyvák (amelyek szintén fizikai és UV-fény elleni védelmet nyújtanak)

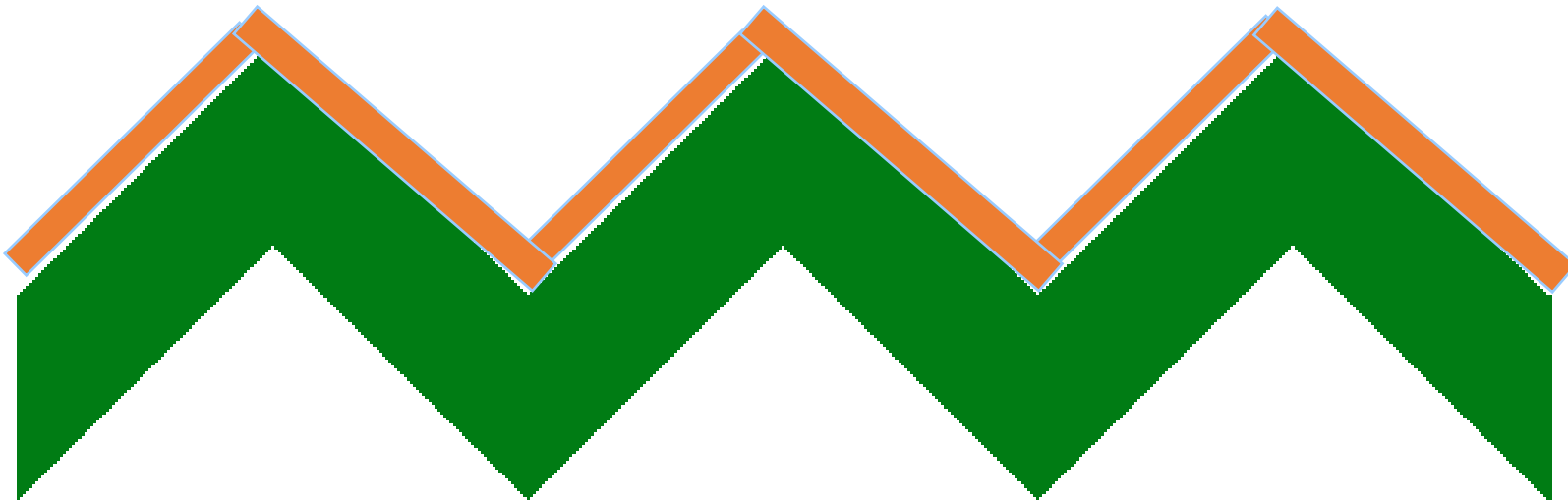
Takarófóliák megfelelő rögzítése a betárolt silóalapanyaghoz

Polietilén fólia

Oxigéngátló (OB) fólia

A takarófólia megfelelő rögzítése a silótér oldalfalához

Oldalfalak

- A falközi silók tetejének az oldalfalakhoz közeli részén fokozott romlás következik be
- Egy kutatásban 54, kukoricaszilázst tartalmazó falközi silót vizsgáltak, és még azokban a silókban is melegedést mértek a siló tetejének oldalfalakhoz közeli részén, ahol a fólia alatt nem volt látható romlás
- Ennek oka: a szilázs és az oldalfal találkozását szinte lehetetlen úgy leszigetelni, hogy az megakadályozza a szilázs fellevegősödését és a víz lecsorgását

Borreani és Tabacco, 2010

Oldalfalak védelme

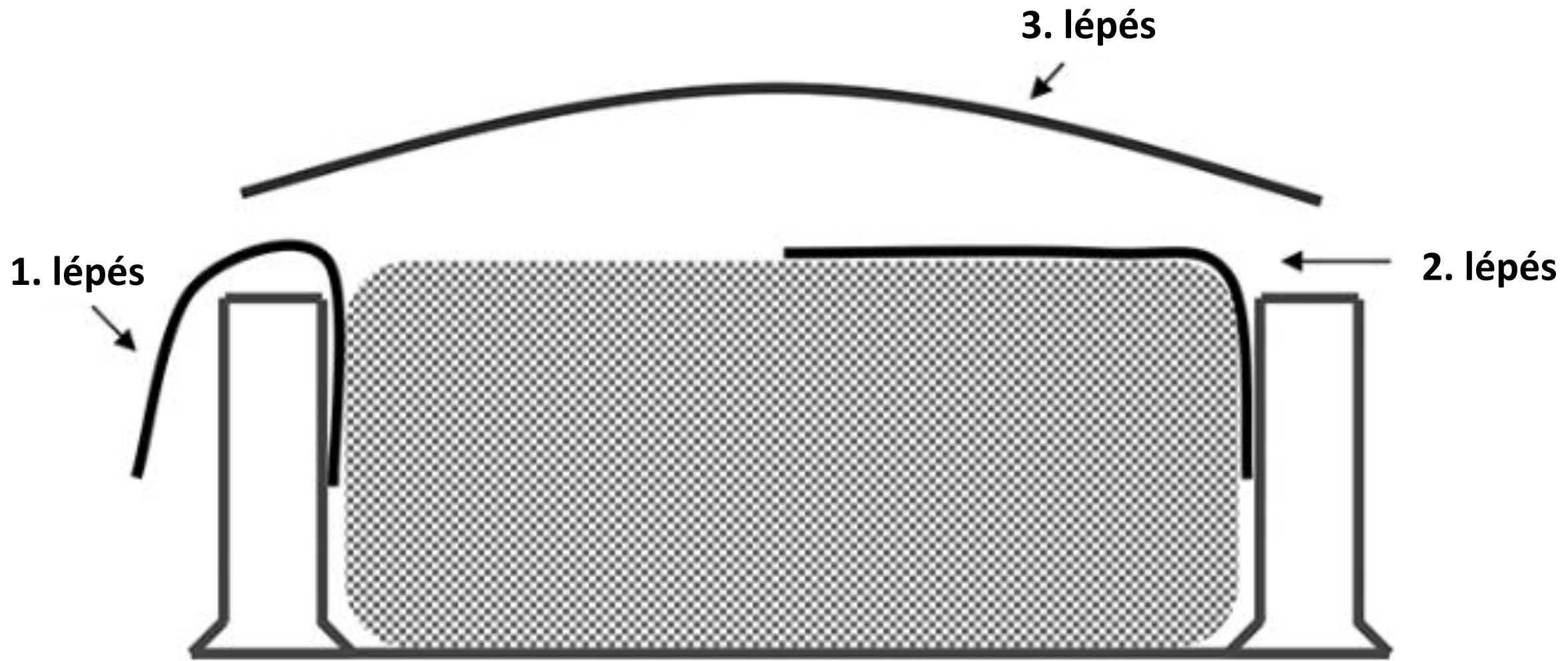
- A falközi silók esetén hatékony módszernek bizonyul a következő megoldás: Az oldalfalakat műanyagfóliával kell takarni, amelynek legalább 1,2 méteres (1-1,5 méteres) szélét a silózást követően rá kell hajtani a szilázs felületére; majd erre kerül rá a takarófólia (Bolsen, 2006)
- A fóliás oldaltakarással a veszteségek csökkennek, az erjedés pedig intenzívebbé válik (Muck és Holmes, 2009)

Will Wilson (Silostop) fényképe

Súlyok használata a siló tetején

30 falközi silót vizsgáló kutatás:

- a kisebb gumiabroncs-sűrűség több oxigén bejutását eredményezte, és ez
- nagyobb szárazanyag-veszteséghez vezetett

Forrás: Ruppel és mtsai. (1995): Bunker Silo Management and Its Relationship to Forage Preservation on Dairy Farms. (Falközi silók menedzsmenete és kapcsolata a tömegtakarmányok tápanyagainak megőrzésével a tejtermelő telepeken) *Journal of Dairy Science* 78. évf. 141–153. old.

A gumiabroncs-sűrűség hatásai

	Abroncssűrűség		<i>p</i> -érték
	Magas – maximum 3,66 abroncs/m ²	Alacsony – minimum 1,4 abroncs/m ²	
Szilázs hőmérséklete 20 cm-rel a műanyagfólia alatt*	↓	↑	< 0,05
Savdetergens rost nitrogéntartalma (ADIN)**	↓	↑	< 0,05

*Minimum 9,9 °C, maximum 26,7 °C

**Minimum 3,64%, maximum 44,55%

Ruppel és mtsai. (1995) nyomán

Courtesy of Will Wilson, Silostop

3. Felhasznált anyag

Műanyagok jellemzői:

- Oxigéngátlás (az oxigén átjutásának akadályozása)
- Fizikai behatásokkal szembeni ellenállóképesség
- UV-védelem

Kevesebb műanyag használata (kisebb szennyezés)

Oxigéngátló fólia...

Alacsony oxigénátermelő képesség

Műanyagfóliák

1950

2000

Polietilén

Oxigéngátló fóliák

Poliamidok (PA)

Etilén-vinil-alkoholok (EVOH)

Polietilén

A polietilént azért kezdték el használni, mert:

- kedvező mechanikai jellemzőkkel rendelkezik
- olcsó
- az anaerob körülmények kialakulását segíti a silótérben

Polietilén
(PE)

15.10.2007 16:17

„A telepek kukoricaszilázsainak szárazanyag-vesztesége közvetlenül a **PE fólia** alatti, felső 0,9 méteres rétegben meghaladhatja – különösen nyáron – a betárolt silóalapanyag mennyiségének 30%-át.”

Borreani és mtsai., 2007; Holmes és Bolsen, 2009

Az alacsony sűrűségű polietilén (LDPE) oxigénáteresztő képessége

	Műanyagtípus	Vastagság (μm)	Sza.-veszteség (g/kg)
Savoie, 1988	LDPE	25	24,4
	LDPE	200	3,2

A **110-200 μm** vastag LDPE fóliát az 1950-es évek vége óta használják a falközi silók takarására

OB fólia

- Az 1990-es évek közepétől vált elérhetővé a többrétegű koextrudálási technológia
- Ez lehetővé teszi olyan műanyagfóliák gyártását, melyek anyagát az OB polimerek és az LDPE kombinációja alkotja
- A fóliák áteresztőképességét ezáltal olyan szintre lehetett csökkenteni, amelyet korábban csak a 2 000 μm -nél vastagabb LDPE fóliákkal lehetett elérni
- A többrétegű fóliák koextrudálási folyamata során különböző gyantákat (például poliamidokat vagy etilén-vinil-alkoholt /EVOH/) vegyítenek PE-vel

Oxigénáteresztő képesség

Szerző	Műanyagtípus	Oxigénáteresztő képesség (cm ³ /m ² 24 óra alatt)
Pitt, 1986	LDPE (alacsony sűrűségű polietilén)	178 000
Borreani és mtsai., 2018	PA (poliamid)	1 500
Borreani és mtsai., 2018	EVOH (etilén-vinil-alkohol)	4–24

XII. Nemzetközi Silózási Konferencia (ISC)

A szilázskészítés és az állatok teljesítményének, egészségi állapotának, valamint a hús- és a tejminőség összefüggései

1999. július 5–7.
Uppsala, Svédország

DEGANO, LUIGI, Tejgazdasági Kutatóintézet, Olaszország (via A. Lombardo 11, 26900 Lodi)

A szilázs minőségének javítása innovatív takarási rendszerrel

A "Silostop" és a PE fólia tulajdonságainak összehasonlítása (azonos vastagság mellett)

Tulajdonság	Silostop	PE
Vastagság (μm)	45	200
Hosszirányú szakítószilárdság (N/mm ²)	38	22
Transzverzális szakítószilárdság (N/mm ²)	30	20
Hosszirányú nyúlás a szakadási pontnál (%)	300	280
Transzverzális nyúlás a szakadási pontnál (%)	310	350
Oxigénáteresztő képesség 85%-os relatív páratartalomnál, 23 °C-on (cm ³ /m ² /24 óra)	100	4 000
Oxigénáteresztő képesség 85%-os relatív páratartalomnál, 50 °C-on (cm ³ /m ² /24 óra)	500	12 000

Két kísérleti tétel kémiai összetétele és fermentációs jellemzői

Jellemző	Silostop	PE
Száranyag (%)	32,3	32,6
Nyersfehérje (sza. %)	23,5	22,7
NDF (sza. %)	46,5	46,2
Amidok (sza. %)	24,1	24,2
pH	3,78	3,97
Tejsav (sza. %)	3,67	3,18
N-NH ₃ (az összes N %-a)	5,33	6,12

IGA
BOUTI BRES PILETTE DE SASSISSE
BOUTI BOTTOM DE FORT ROBERT
PRIX UNITAIRE
1.50kg / 1.17kg
\$12.99
PRIX TOTAL
\$19.49

IGA
BOUTI BRES PILETTE DE SASSISSE
BOUTI BOTTOM DE FORT ROBERT
PRIX UNITAIRE
13.740 kg
PRIX TOTAL
\$17.99/kg
PRIX TOTAL
\$13.31
PRIX TOTAL
\$188.15

IGA
BOUTI BRES PILETTE DE SASSISSE
BOUTI BOTTOM DE FORT ROBERT
PRIX UNITAIRE
1.50kg / 1.17kg
\$15.11
PRIX TOTAL
\$22.67

IGA
BOUTI BRES PILETTE DE SASSISSE
BOUTI BOTTOM DE FORT ROBERT
PRIX UNITAIRE
0.620 kg
PRIX TOTAL
\$17.99/kg
PRIX TOTAL
\$11.15
PRIX TOTAL
\$6.92

Will Wilson (Silostop) fényképe

OB fólia silókon

Oxigénáteresztési arány (OTR)

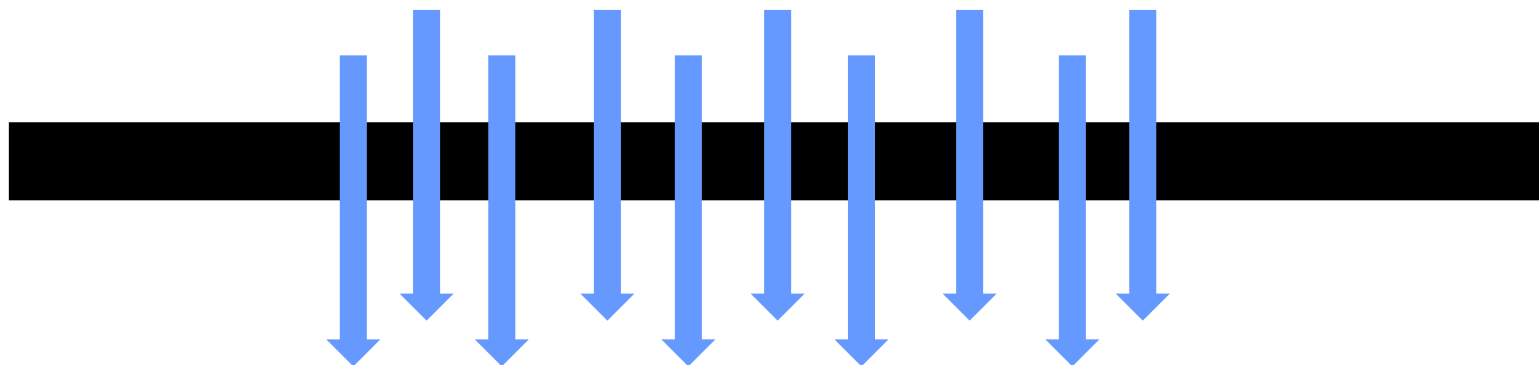
Anyag	Vastagság (μm)	OTR – 21% O ₂ (cm ³ /m ² /24 óra)
Hagyományos polietilén fólia (PE)	125	380
Oxigéngátló (OB) fólia	45	3

Oxigénáteresztési arány

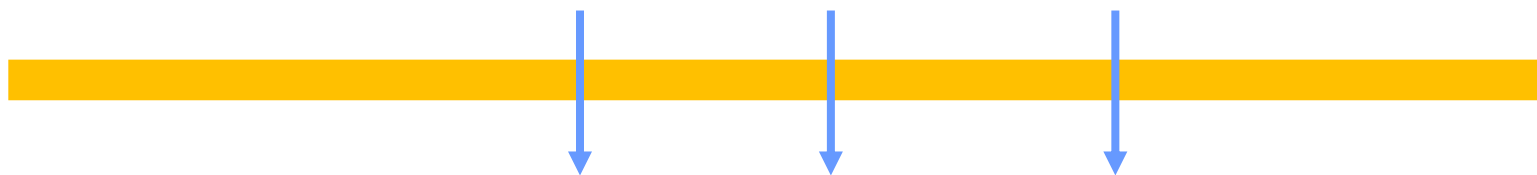
Standard PE fólia

125 μ OTR = **380** $\text{cm}^3/\text{m}^2/24$ óra

OB fólia

45 μ OTR = **3** $\text{cm}^3/\text{m}^2/24$ óra

Fizikai behatásokkal szembeni ellenálló képesség

- Mechanikai szilárdság
- Szúrásállóság
- Szakítószilárdság
- Strapabírás a használat (leterítés) során, valamint szélllel, jégesővel, faggyal és állatokkal szembeni ellenálló képesség
- Hosszú időn keresztül (több mint 1 évig), esőnek, hónak, napsugárzásnak való kitettség esetén is meg kell, hogy tartsa ezeket a tulajdonságokat

UV-védelem

- UV-rezisztencia

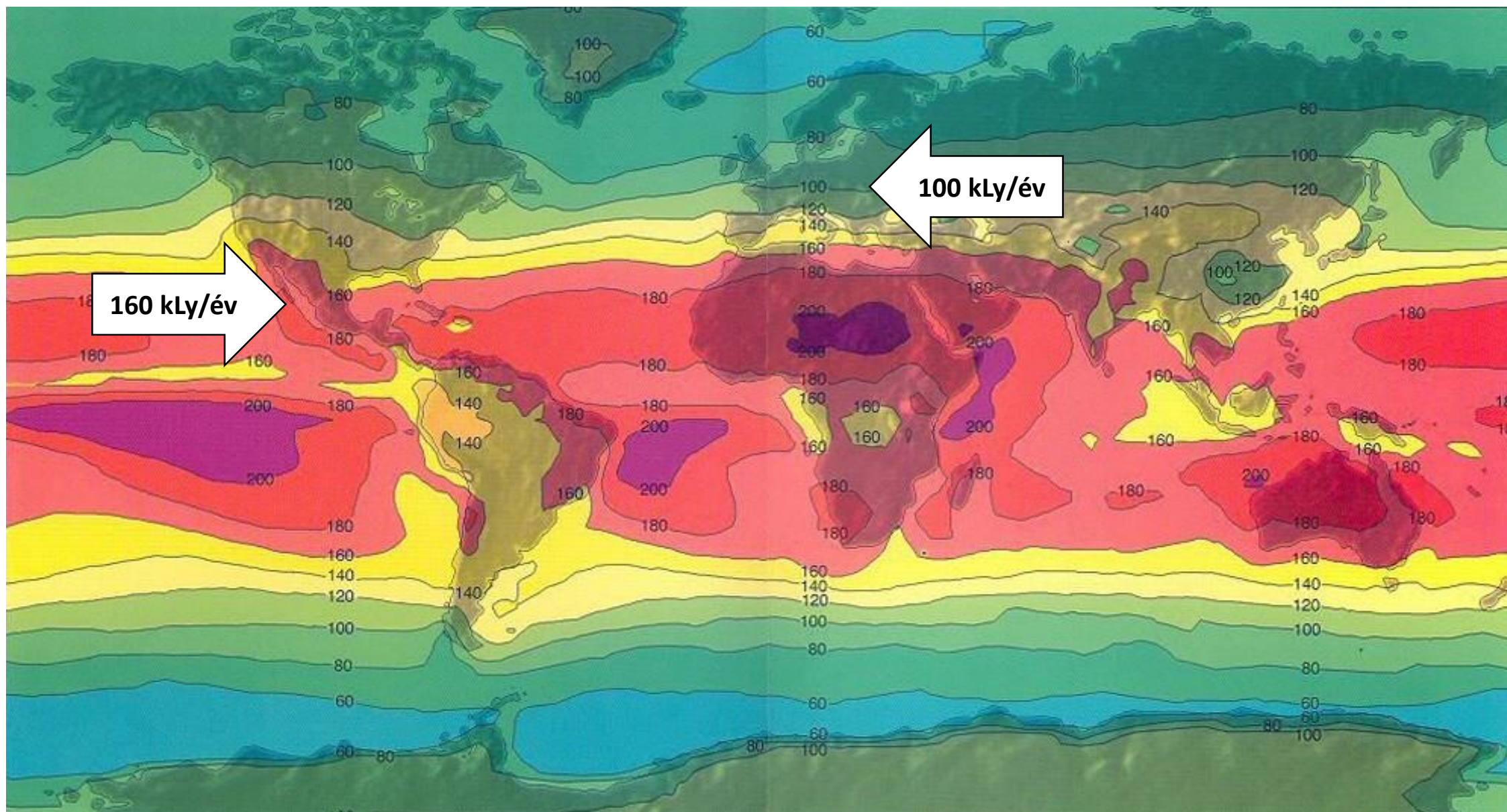
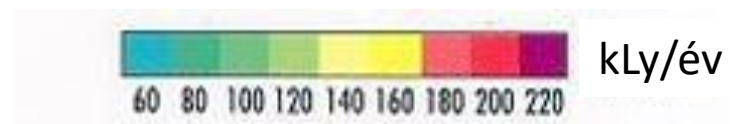
A korábbi tulajdonságokat meg kell, hogy tartsa hosszú időn keresztül (több mint 1 évig) ezt a tulajdonságát esőnek, jégesőnek, hónak, fagnak és napsütésnek kitett természetes környezetben is

- UV-sugárzás

mértékegységeként a kilo Langley (kLy)-t használják

$$\text{kLy} = 1 \text{ kcal/cm}^2 \text{ vagy } 41,84 \text{ MJ/m}^2$$

A kLangley éves alakulása

Összefoglalva: hatékony silófedés

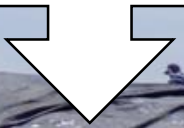
1. Idő

2. Technika

3. Felhasznált anyag

Minden hozzáadódik... vagy kivonódik!!!

Azonnali takarás

Polietilén

Ponyva

Vetőmag

Oltóanyagok

Nedvesség

Kártevők
elleni
védekezés

Betakarítás

Silófedés

Öntözés

Tömörítés

Gyomirtás

Kérdések?

Will Wilson (Silostop) fényképe